

Sygn. akt V U 810/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 października 2021 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Romuald Kompanowski

Protokolant: p.o. stażysty Izabela Kryjom - Zuchowska

po rozpoznaniu w dniu 18 października 2021 r. w Kaliszu

odwołań A. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 11 maja 2021r. Nr (...)

z dnia 8 lipca 2021 r. Nr (...)

w sprawie A. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o ponowne ustalenie wartości kapitału początkowego oraz o wysokość świadczenia

1. Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. dnia 11 maja 2021r. Nr (...) w ten sposób, że ustala prawo odwołującej A. C. do ponownego ustalenia wartości kapitału początkowego z uwzględnieniem dalszego okresu składkowego od 1 lipca 1980 do 31 października 1981r.

2. Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 8 lipca 2021 r. znak (...) w ten sposób, że ustala prawo odwołującej A. C. do ponownego obliczenia wysokości emerytury z uwzględnieniem ponownie ustalonej wartości kapitału początkowego z dalszym okresem składkowym od 1 lipca 1980r. do 31 października 1981r., poczynając od 1 marca 2021r.

Sędzia Romuald Kompanowski

Sygn. akt VU 810/21

UZASADNIENIE

Decyzją z 11 maja 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. odmówił ponownego ustalenia wartości kapitału początkowego A. C. w oparciu o zgłoszony dodatkowy okres zatrudnienia od 1 września 1980 r. do 2 listopada 1981 r. albowiem wnioskodawczyni nie przedstawiła świadectwa pracy za wnioskowany okres.

Decyzją z 8 lipca 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. odmówił A. C. prawa do ponownego obliczenia wysokości emerytury albowiem nie zmieniły się parametry rzutujące na jej wysokość.

Odwołanie od każdej z powyższych decyzji złożyła A. C. wskazując na wadliwe pominięcie wnioskowanego okresu i tym samym błędne obliczenie wartości kapitału początkowego i błędne obliczenie wysokości emerytury.

Organ rentowy wniósł o oddalenie obydwu odwołań.

Sąd ustalił, co następuje:

Odwołująca A. C. urodzona (...), otrzymała prawo do emerytury poczynając od 1 października 2017 r.. Wydanie decyzji emerytalnej poprzedzone zostało wydaniem decyzji o ustaleniu wartości kapitału początkowego. Ustalając tę wartość, organ rentowy przyjął okres składkowy w rozmiarze 16 lat i 2 miesiące tj. 194 miesiące oraz okres nieskładkowy – 6 miesięcy z tytułu sprawowania opieki nad dzieckiem. Podstawę wymiaru kapitału początkowego, ZUS ustalił przyjmując wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego – 52,57% obliczony od wynagrodzenia z lat 1979 – 88. Przy ustalaniu wysokości kapitału początkowego, ZUS pominął okres 1.07.1980 – 31.10.1981 albowiem za ten okres wnioskodawczyni nie przedstawiła dokumentu potwierdzającego istnienie stosunku pracy.

Wyliczając wartość emerytury w systemie tzw. zdefiniowanej składki, ZUS przyjął zwaloryzowaną wartość kapitału początkowego ustalonego w oparciu o wskazane wyżej wielkości.

/ bezsporne /.

Pismem z 8 lipca 1980 r. D. C., prowadzący na zasadzie agencji sklep nr 50 w K. należący do (...) ((...)) w K., wystąpił o zgodę na zatrudnienie odwołującej, noszącej wtedy nazwisko panieńskie – S., na stanowisku sprzedawcy w powyższym sklepie. Równoległe z powyższym pismem, D. C. przysłał do Oddziału (...) w K. oświadczenie o zatrudnieniu od 1 lipca 1980 r. w prowadzonym przez siebie sklepie odwołującej na stanowisku sprzedawcy.

dowód: pisma D. C. w aktach ZUS.

Odwołująca w powyższym sklepie pracowała do 2 listopada 1981 r. Z tym dniem rozwiązany został stosunek pracy w oparciu o porozumienie stron. Do chwili rozwiązania stosunku pracy odwołująca wykonywała pracę każdego dnia roboczego w wymiarze 8 godzin.

dowód: zeznania świadka D. C., zeznania odwołującej.

Związek małżeński odwołującej i D. C. został zawarty 29 grudnia 1982 r.

dowód: odpis skrócony aktu małżeństwa w aktach sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z przepisem art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, podstawę obliczenia emerytury, dla osoby urodzonej po dniu 31 grudnia 1948 r., stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, oraz zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175.

Jak wynika z powyższego, jedną z wielkości branych pod uwagę przy obliczaniu wysokości emerytury w powyższym trybie, jest wartość kapitału początkowego, następnie waloryzowanego.

Zgodnie z przepisem art. 174 ust.1 i 2 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, kapitał początkowy ustala się na zasadach odpowiednich przy ustalaniu wysokości emerytury na podstawie art. 53 ustawy przy czym przebyte okresy składkowe i nieskładkowe przyjmuje się z okresu sprzed 1 stycznia 1999 r.

Zgodnie z przepisem art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, emerytura wynosi:

- 1) 24 % kwoty bazowej, o której mowa w art. 19, oraz
- 2) po 1,3 % podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych;
- 3) po 0,7 % podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych.

Sporny w niniejszej sprawie pozostawał rozmiar okresów składkowych przypadających przed 1 stycznia 1999 r. Rozmiar takich okresów – jak wynika z zacytowanych przepisów – wpływa na wartość kapitału początkowego a ten z kolei wpływa na wysokość emerytury ustalanej w systemie tzw. składki zdefiniowanej.

Zgodnie z przepisem art.6 ust.2 pkt 1 lit. a cytowanej wyżej ustawy za okresy o składkowe uważa się przypadające przed dniem 15 listopada 1991 r. okresy zatrudnienia po ukończeniu 15 lat życia w wymiarze nie niższym niż połowa pełnego wymiaru czasu pracy, jeżeli w tych okresach pracownik pobierał wynagrodzenie.

Dla uznania okresu zatrudnienia wykonywanego przed wejściem w życie ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, za okres składkowy w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 2 i art. 6 ust. 2 tej ustawy, nie jest wymagane wykazanie przez osobę ubiegającą się o emeryturę lub rentę opłacania przez pracodawcę składek na pracownicze ubezpieczenie społeczne. Pogląd taki zawarł Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 6 kwietnia 2007 r. w sprawie II UK 185/06 (OSNAPiUS 2008/9-10/143). Sąd rozpoznający niniejszą sprawę w pełni ten pogląd oraz ocenę prawną zawartą w uzasadnieniu cytowanego orzeczenia w pełni podziela zwłaszcza, iż pogląd ten w orzecznictwie Sądu Najwyższego jest ugruntowany (por. uchwałę SN z dnia 11 maja 1994 r., II UZP 5/94, OSNAPiUS 1994, nr 6, poz. 97, wyroki SN: z dnia 24 marca 1995 r., II URN 7/95, OSNAPiUS 1995, nr 17, poz. 219; wyrok z dnia 5 kwietnia 1995 r., II UR 3/95, OSNAPiUS 1995, nr 17, poz. 222; wyrok z dnia 23 marca 1999 r., II UKN 535/98, OSNAPiUS 2000, nr 10, poz. 402; wyrok z dnia 14 marca 2006 r., I UK 205/05, PP 2006, nr 5;).

Z treści punktu III ppkt 2 i punktu IV decyzji z 26 września 2017 r. wynika, że do obliczenia wartości kapitału początkowego zastosowano do łącznie 194 miesiące okresów składkowych. Poprzedzający tę decyzję wykaz wprowadzonych okresów ubezpieczonego pomija zgłoszony przy wniosku o ponowne obliczenie wysokości emerytury okres 1.07.1980 – 31.10.1981. Przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe wykazało dysponowanie przez odwołującą dalszym okresem składkowym rzutuującym w pierwszej kolejności na wyższą wartość kapitału początkowego niż ta ustalona pierwotnie co z kolei przełożyło się winno na konieczność ponownego obliczenia wysokości emerytury w tzw. systemie składki zdefiniowanej. Odwołująca bowiem legitymuje się dalszym okresem składkowym dotychczas nieuwzględnionym przy ustalaniu wartości kapitału początkowego. Przedstawione w postępowaniu o ponowne ustalenie wysokości emerytury dokumenty uzyskane z archiwum przechowującego dokumentację byłego (...) wskazują na zatrudnienie odwołującej w należącej do przedsiębiorstwa placówce handlowej w charakterze sprzedawcy za wynagrodzeniem miesięcznym w kwocie 4 000 zł a złożone w postępowaniu odwoławczym zeznania świadka wskazują na wykonywanie przez odwołującą pracy w pełnym wymiarze czasu pracy. Uznaniu powyższych elementów za wypełniające pojęcie stosunku pracy nie sprzeciwia się pozostawanie odwołującej w związku małżeńskim z D. C.. W badanym okresie między odwołującą a pracodawcą nie było relacji małżeńskich a to z kolei oznacza, że odwołująca w tym czasie nie spełniała warunków do uznania jej za osobę współpracującą.

Spełnione zostały więc w pełni przesłanki cytowanego wyżej przepisu art. 6 ust. 2 pkt 1 lit. a ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS aby wskazany przez odwołującą okres uznać jako okres składkowy co z kolei rzutuje na wyższą niż dotychczas ustalona wartość kapitału początkowego, który po zwaloryzowaniu sprawi o wyższej wysokości emerytury.

W tych warunkach odwołania jako uzasadnione prowadziły do zmiany każdej z zaskarżonych decyzji, odpowiednio jak w punktach 1 i 2 sentencji wyroku.

Ustalając datę ponownego obliczenia wysokości emerytury, sąd uznał za usprawiedliwione przyjęcie daty 1 marca 2021 r. Wniosek o ponowne obliczenie wysokości emerytury z dokumentami potwierdzającymi dalszy okres zatrudnienia odwołującej został złożony w marcu 2021 r. po czym organ rentowy wydał decyzję odmowną 11 maja 2021 r. Przed uprawomocnieniem powyższej decyzji, odwołująca złożyła wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy uzupełniając materiał dowodowy o pisemne oświadczenie ówczesnego pracodawcy. W tych warunkach ZUS wydając decyzję 8 lipca 2021 r., załatwił nią również wniosek z marca 2021 r.

Romuald Kompanowski